

Några minnen från de arkeologiska undersökningarna vid Sangishögen 2013 - 2014 (sammanställda av Per H Ramqvist)

Målet var att finna någon form av bebyggelse- eller aktivitetsspår som kunde knytas till gravhögen, denna udda fågel längst uppe i den Bottniska Viken. Och visst hittade vi spår, men som vanligt flyger inga stekta sparvar in i munnen. En lång grossess och en ordentligt tolkning och analys av materialet blir nödvändig. Våra nya iakttagelser och analyser tyder i alla fall på att platsen tas i anspråk under 600-talet e. Kr. Den gängse dateringen av gravinnehållet har satts till ca. 800 e. Kr. Frågan inställer sig, är gravmonumentet ett initialt etableringsobjekt, vilket man vanligen föreställer sig dylika enstaka anläggningar, eller är monumentet rest av andra skäl?

Så här fin är gravhögen i Sanigs, nu dock återställd efter plundringar och efterundersökningar på 1920- och 30-talen.

Gänget som jobbade var fr. v. Björn Ramqvist Lindqvist, Petter Sandström och Pontus Johansson.

Tack vare den fina marktypen kunde för det mest torven lätt rullas av och paketeras i hela rullar, som efter undersökningen rullades ut som fina mattor. Ett år senare går det nästan inte att se spåren efter undersökningen.

En hel del märkliga spår påträffades (förstås), den här anläggningen tar priset i komplexitet. Ett flertal mindre cirkelrunda, olikfärgade och sammanlänkade, grunda spår.

En hel del skörbränd sten fanns också i den kryptiska anläggningen, men inget annat enkelt tolkningsbart.

Andra anläggningar var också svåra att tolka, men i några fall avslöjade föremålen tydligt vad slags typ av anläggning det rörde sig om. I det här fallet en ässja, som uppenbarligen placerats direkt på den avtorvade markytan. Där hade ett inte allför omfattande smide ägt rum som skapat resterana som syns på nedanstående bild.

En del av den slagg, bottenskållor och droppslag som påträffades i och omkring ässjan. Det påträffades också en del järnföremål där.

Direkt intill grävningsplatsen ligger Vallmyran. Där hittade vår eminente ekolog Greger Hörnberg en bra plats för att ta ett pollenprov. Det var inte alldeles givet att en sådan plats skulle finnas i myren eftersom den utgör en del av ett rinnande vattensystem.

Proppen blev väldigt lyckad. Som framgår av bilden är till vänster minerogen bottensand och en bit upp eroderad och nerblåst sand från de aktiviteter man genomfört på sandmon intill.

Två tidningsreportage, Norrbottenskuriren och Haparandebadet, och ett nyhetsinslag i TV4 Luleå (som dessvärre nu är nerlagt) gjordes. En del besökare kom också, men det måste sägas att lokalen är livsfarlig och svår att besöka, med tanke på att man (vanligen) måste göra en vänstersväng på en hårt trafikerad och endast tvåfilig E4.

Markus Jornevald från TV4 gjorde en mycket fint litet reportage.

Likaså gjorde Sabina Nilsson från Norrbottenskuriren. Man är van vid högst undermåliga arkeologireportage, men här: inte ett fel! Bra!

Ramqvist med det enklast tänkbara, men högst effektiva, redskapet vid prospekteringen, ”stenfinnarkäppen”. Sic!

Så vi får tacka för denna gång och fortsätta på kontoret med analyser och tolkningar av denna gåtfulla plats längst upp i den Bottniska Viken.